

2025

DOSSIER #27

PRAGAS E DOENZAS

PRAGAS E ENFERMIDADES COMÚNS NOS CULTIVOS
DE HORTA EN GALICIA. CARACTERÍSTICAS,
MEDIDAS DE PREVENCIÓN E CONTROL

Introdución

Galicia, co seu clima húmido e temperaturas moderadas, proporciona condicións idóneas para o cultivo dunha ampla variedade de vexetais de horta. Non obstante, estas mesmas características favorecen o **desenvolvemento de numerosas pragas e doenzas que poden comprometer a produción agrícola**. Este documento describe as **pragas e enfermidades máis comúns** en Galicia, as súas características, medidas de prevención e control.

Principais pragas nos cultivos de horta en Galicia

Pulgóns (Aphididae)

Os pulgóns son insectos pequenos que se alimentan da savia das plantas, debilitándoas e favorecendo a transmisión de viroses. Atópanse frecuentemente en cultivos como tomates, pementos e leitugas.

Signos e síntomas:

- Enrolamento das follas.
- Presenza de melaza que atrae fungos como a fumaxina.
- Crecemento reducido.

Control:

- Uso de depredadores naturais como xoaniñas.
- Aplicación de xabón potásico ou extractos de allo e ortiga.

Mosca branca (Bemisia tabaci)

Este insecto aliméntase da savia e é un vector de diversas enfermidades virais.

Signos e síntomas:

- Follas amarelecidas e debilitamento da planta.
- Presenza de melaza.

Control:

- Instalación de trampas cromáticas amarelas.
- Uso de preparados ecolóxicos con aceite de neem.

Caracois e lesmas

Son especialmente problemáticos en cultivos de folla como leitugas e espinacas.

Signos e síntomas:

- Furados nas follas e talos.
- Rastros de baba.

Control:

- Colocación de cebos con farelo de cervexa.
- Uso de barreiras físicas como cinceiras ou po de café.

Principais doenzas nos cultivos de horta en Galicia

Mildio (Phytophthora infestans)

Esta doenza fúngica afecta principalmente aos tomates e patacas, sendo **especialmente grave en condicións de alta humidade**.

Signos e síntomas:

- Manchas amarelas nas follas que evolucionan a marróns.
- Podremia nos froitos e tubérculos.

Control:

- Rotación de cultivos.
- Aplicación de tratamentos preventivos con cobre.
- Evitar a irrigación por aspersión.

Oídio (Erysiphales spp.)

O oídio é un fungo que forma un **recubrimento branco** sobre as follas, afectando cultivos como cabaciñas e tomates.

Signos e síntomas:

- Manchas brancas e pulverulentas nas follas
- Deshidratación e morte prematura das follas.

Control:

- Mellora da ventilación nos cultivos.
- Aplicación de xofre ou leite diluído como tratamento natural.

Podremia gris (Botrytis cinerea)

Afecta a unha ampla variedade de cultivos, especialmente en condicións de alta humidade.

Signos e síntomas:

- Podremia dos talos e froitos.
- Aparición dun mofo grisáceo.

Control:

- Eliminación das partes afectadas.
- Uso de fungicidas ecolóxicos e mellora da drenaxe.

Prácticas xerais de prevención

- **Rotación de cultivos:** Evita a acumulación de patóxenos no chan.
- **Manexo adecuado da irrigación:** Previr o exceso de humidade que favorece as doenzas.
- **Uso de variedades resistentes:** Optar por sementes certificadas e resistentes a pragas e enfermidades.
- **Introducción de biodiversidade:** Incorporar plantas aromáticas como albahaca ou menta, que repelen insectos.

Conclusión

As pragas e doenzas constitúen un reto constante para os horticultores galegos. **A adopción de prácticas sostibles, a implementación de controis biolóxicos e o seguimento regular dos cultivos son claves para garantir unha produción saudable e sostible.** Promover o equilibrio ecolóxico e priorizar o uso de tratamentos naturais permitirá unha horta máis resiliente fronte a estes desafíos.

HORTOS URBANOS

DA DEPUTACIÓN DE LUGO

DEPUTACIÓN
DE LUGO

